

הד הנעשה

שנה שמונים ותשע * מ' 2614

תינוקות השנה החולפת -תשפ"ב תודה לבר דוכס וסיון זקין על הביצוע

שנה

שנה מתוקה ושמחה

לאחרים שקוראים את העיתון, אלה שינויים חלו בהרכב האוכלוסייה ובגודלה. התשובות שקיבלתי לא היו מעודדות וכמעט שכבר הרמתי ידיים ואז נודע לי שהממונה על תחום רישום האוכלוסייה בכפר מסריק היא **מיה רשף**. פניתי אליה ומהר מאד קיבלתי ממנה יותר ממה שביקשתי. תוכלו לראות את תנועת האוכלוסייה בטבלאות צבעוניות שמיה הכינה עבורנו. תודה לך מיה וכל הכבוד על העזרה ועל הרצון הטוב.

אנחנו עומדים בין ראש השנה ליום כיפור. במורשת עמנו אלו עשרת ימי תשובה שמתחילים בראש השנה ונגמרים ביום כיפור. אנחנו לא אומרים "תשובה" כמו שלא אמרנו "סליחות" אבל מותר ורצוי לכולנו להרהר ברעיון ולנסות להתחיל שנה חדשה במאמץ להשתפר ולהיות טובים יותר וראויים יותר. מותר עדיין לברך בשנה טובה ואני עושה זאת כאן בטור האישי שלי.

שבת שלום ו... שנשמע גם מכם. אברהם

ברכות מעומק הלב

לסבים הטריים **שולמית ואפרים גולצר**

להולדת התאומים **שלי וענבר**

בת ובן **לחן ולימור**

וברכות חמות לכל המשפחה.

ברכות חמות במיוחד

לחן בן-דוד

ללידת התאומים **אלומה ואימרי**

וברוכה הבאה לקיבוץ מתל אביב.

ברכות חמות לסבים **תלמה ואביהו**

ולכל המשפחה המתרחבת.

שלום לכולכם. "ושוב יצאנו אל הדרך". העיתון הזה מספרו 1 וזה סימן שהוא הראשון לעיתוני שנת תשפ"ג. אומרים שכל התחלה קשה וזה נכון, אבל לשמחתנו, יש כאלו שעוזרים נותנים כתף ומסייעים במשימה ובזכותם אנחנו עומדים באתגר. אני מבקש להזכיר ולציין שתי עוזרות כאלו וחשוב לי לתת להן את הקרדיט כי עזרתן בכלל לא מובנת מאליה. הן לא העוזרו היחידות ויש ברשימה עוד מספר לא קטן של שותפות ושותפים אבל בעיתון הזה אני מרגיש חובה נעימה לציין דווקא אותן.

"העוזרת" הראשונה בכלל לא חיה כאן בקיבוץ. זוהי **אילני אילן** (לשעבר דגני) בת וחברת כפר מסריק לשעבר, שלאורך תקופה ארוכה הכינה לעיתונים שלנו ראיונות מפורטים וגדולים עם בני ובנות כפר מסריק שאינם חיים בקיבוץ וחלקם גם לא בארץ. בעזרת הטלפון, הווטסאפ והאינטרנט שלחה לכולם שאלות, קיבלה תשובות, ערכה והכינה לדפוס, שלחה למרואיינים לאישור ואחרי מאמץ ניכר שלחה את התוצאה עם תמונות לפרסום בהד-הנעשה להנאת כולנו. אני מעריך נורא את ההשתתפות שלה בעיתון ומחשיב מאד את הראיונות שהכינה משום שנראה לי חשוב שאנחנו כאן בפיינה הקטנה שלנו, נכיר ונדע לאן התגלגלו בנים ובנות שגדלו אתנו ובחרו לחיות ולעשות במקומות אחרים. רובם הגדול צברו עשייה משמעותית ונחשבת והם מביאים כבוד לבית שבו צמחו וממנו יצאו לדרך חדשה. והנה, לאחר הפסקה של שנים מספר היא חוזרת למשימה וממשיכה לצוד בני קיבוץ ולהביא את סיפורם האישי לקוראי העיתון. הפעם – ראיון ארוך ומקיף עם ניר גדיש. כדאי לקרוא!

"העוזרת" השניה כבר קיבלה משובים מלאי תודות אפילו כאן בעיתון שלנו, ובכל זאת גם אני מצרף את המחמאות שלי. בשלב הכנת העיתון הזה (הראשון לשנת תשפ"ג) פניתי ל"מוסדות המוסמכים" ובקשתי לקבל נתונים מספריים על תנועת האוכלוסייה המקומית. זה מאד מקובל בראש השנה להציג לחברים – וגם

ברכת הגמלאים לשנת תשפ"ג

כמה נעים ויפה לפתוח שנה חדשה מול הנוף המרהיב של עצים ודשאים ירוקים, המעטרים כל פינה בקיבוצנו. שנה מורכבת עברה עלינו.

במילה שנה מסתרת המילה שינוי. אנחנו הגמלאים מאמינים שתהיה לנו שנה חדשה ושונה, מבורכת ושמחה. שירבה בה הצחוק על העצב, שתרבה בה הידידות על האיבה.

הזמר אריק איינשטיין כתב:
"כל-כך הרבה דרכים יש בעולם,
אז איך אוכל לבחור בדרך,
שבה אלך לי עד הסוף, ויהיה לי טוב."

שנדע ביחד לבחור בדרך הטובה. שנהיה בריאים וחזקים.

שנה טובה מגמלאי הקיבוץ.

כתבה גליה שטיין

ברכת שנה טובה

"ושוב נצאה אל הדרך,
יד ביד לדרך,
בשלשלת זהב.
ושוב נצאה אל הדרך,
עם אחד לדרך
ושירנו על גב.
וגם אם ארוכה הדרך,
ורבה הדרך,
הן כוחנו עוד רב.
וגם אם ארוכה הדרך,
ורבה הדרך,
נעבור בה יחדיו."

שימרית אור, ביכולות כתיבתה, דייקה שיר עבורנו. קהילה גדולה וגדלה, העוברת דרך מיוחדת ביחד.

כל אחד ואחת ממקומו, מתפקידו, מיכולותיו ועשייתו חלק מהקהילה, מהמסע ומהדרך.

אם נתחבר לנדידת הציפורים בתקופה זו ונסתכל ממבט על – נראה הרבה טוב! סולידריות, נתינה ואכפתיות לצד התקדמות והתאמות כל הזמן. נראה גם ירוק ופריחה.

לא הכל קל ויפה. גם סלעים ובורות יש בדרך אך אנחנו עוברים אותם בראש מורם וממשיכים קדימה באור!

צפויות לנו גם בשנה המתחילה היום, הזדמנויות חדשות ואינסופיות, אתגרים, עשייה, עבודה קשה, הישגים ושינויים. נמשיך לעבור אותם ביחד, במסע משותף.

שנה טובה ומתוקה!

הגר והנהלת הקיבוץ

ישיבת ההנהלה החברתית מיום 18.9.2022

להטבות שיקבל בית אב. כלומר הם יצטרכו לשלם מחיר מלא על המגרש (ללא סבסוד הקיבוץ), ובנוסף תשלום מידי על התשתיות (לא בהורשה או מכירה), ותשלום על ערך שווי המבונה (הם אינם זכאים לאיזונים).

חשוב לדעת שכל תזוזה לאחר החתימות יכולה להתפרש כעסקה לכל דבר ועלות המס יכולה להגיע לסכומים גדולים. הקיבוץ לא יהיה שותף בסכומים אלו.

יש כאן שאלה עקרונית מול המינהל ורשות המיסוי - אם מאפשרים תזוזה למי שנמצא במגרש וחתם על עסקה. אנחנו יכולים לעורר שאלות שלא רצויות לנו. הקיבוץ עוד לא סיים את נושא המיסוי ונמצא עדיין בתהליכים לקבלת הקלות.

- לא ניתן להשאיר חברים ללא מגרש ו/או בית ולכן יש למצוא פתרונות מתאימים וישימים לגרושים.
- ביום סימון המגרשים הלכו ע"פ ותק ונכון אולי לשמור על הסדר שהיה ביום הסימון.
- כל החלטה שתקבל משפיעה בהכרח גם בעתיד להמשך הטיפול בשיוך ובמגרשים שמתפנים ולכן יש לעשות חשיבה לעומק ולקבל אישור בשיחה.

החלטה: ההנהלה החברתית ממליצה לתת תיעודף לחברים שקיבלו מגרש שאינו מבונה במיקום שנשאר בסוף, כי היום הם אחרונים בוותק.
לקבוצה זו תינתן האפשרות וישמר בה סדר הותק.
מכיוון שהמשפחות כבר חתמו על מגרשים, כל עלות המיסוי שיכולה ליפול משינוי מגרש, הינה על המשפחה ולא על הקיבוץ.

המלצה זו תובא לשיחת קיבוץ לאישור.

[2] מסיבות נוער –

מסיבות הנוער בשדות ובאזורים שלא מסודרים ולא מאושרים - יפסקו.

- הקיבוץ מסכן עצמו במקרה שאירוע עלול להיגמר בתקלה חמורה. כזכור המקומות שעליהם מדובר אינם

נוכחים: אבי בלן, נופר מעין, לימור בוכריס, רחלי שדה, הראל כהן, עמי זינגר, עפר מסד, ליאת בירק, הגר דוכס
חסרים: איילת בירק, ירון רייז

[1] מגרשים פנויים בקיבוץ – סדר תיעודף בין חברי הקיבוץ (המשך דיון מ 11/9/22)

*בישיבה האחרונה לא קיבלנו החלטה. הנתונים מובאים שוב לדיון: בשטח הקיבוץ ישנם עדיין 3 מגרשים פנויים ועולה שאלה לגבי הוצאתם למימוש. מגרשים אלו התפנו לאחר תהליך סימון המגרשים ב- 2018 ולאחר החתימות על ההסכמים באוגוסט האחרון (מסיבות שונות). אנחנו כיום בתהליך חשיבה על הדרך להוצאת מגרשים אלו למימוש.

יש ביקוש למגרשים אלו ויש כמה סטטוסים בין המעוניינים לבנות. זה מחייב החלטת סדר הצעת המגרשים: (לפי הסדר המוצע כאן)

- כל מי שהיה בתור לבחירת המגרשים, לאחר זה שזז או ויתר על תורו.
- לחברים ששויך להם מגרש לא מבונה והם רוצים לשנות מיקום
- לגרושים (לאחר היום הקובע) שנשארו חברים ללא מגרש/בית
- למשפחות בקליטה

נקודות כלליות לדיון:

- כל מי שכבר חתום על עסקה מול הקיבוץ ודווח לרשות המיסים ועושה היום שינוי, עלול להיכנס לעסקת מכירה וקנייה ויש על כל התהליך מיסוי נוסף (אין לדעת איך יראו זאת רשויות המס).
- גרושים לאחר היום הקובע הינם חברי קיבוץ ללא מגרש, אך לא זכאים

תפ"ס
נתונים על החלה...

ישתבא, שנהגו שקום
 ולעזו חיים
 שמשאן עצמו לרעים
 ונחלתו ירוו מים
 דגמה ביותו אדם
 בצערה איתו

**שנה
 אזה**

תפ"ס
נתוני אכאוסיה

סה"כ נפשות בכפר מסריק: 710

חברי קיבוץ : 330
 חברות מלאה - 281
 עצמאות כלכלית - 49

סה"כ בתי אב / משפחה : 210

ניל 65+: 118

ילדים ונוער (לידה -18): 220

חיילים ושנת שרות: 17 + 21 צבר

הכי מבוגרת בקיבוץ:
 שולמית מונצ'יק - בת 96
 השנתון הכי גדול:
 2016 (כתה א')
 19 ילדים

הכי צעירה בקיבוץ:
 אורי שמאילוב - בת 11 יום

מוסדרים למסיבות ואירועים הן מבחינת חשמל והן מבחינת השטח.

- המסיבות של הנוער מביאות איתן שתיית אלכוהול ותרבות של שתייה של נערים ונערות מתחת לגיל 18.
- אין לקיבוץ שליטה אמיתית על המסיבה ועל מה שקורה שם, למרות התחייבות הורים להיות במקום לאורך כל המסיבה.
- רוב הנוער אינו מהקיבוץ.

החלטה: לא מאפשרים מסיבות נוער במקומות שאינם מוסדרים.
 זאת למעט מסיבת סיום יב' עליה נדון לקראת יוני 2023. במידה ויאושר לקיים מסיבה – המשתתפים יחויבו לעמוד בכל הכללים ובאישורי חשמל והבטיחות.

[3] בניית יחידות מגורים קטנות –

- האגף לתכנון ובנייה בהובלת דניאלה אמנו, מקדם בנייה של יחידות קטנות בגודל 55 מ"ר, באזורי המגורים הזמניים.
- ישנו צורך גדול ביחידות קטנות לזוגות ולמשפחות צעירות לקראת קליטה.
- צוות ייעודי מיוחד, בו יושבים גם אנשי מקצוע וגם נציגי ציבור מוביל את הנושא.
- נבחרה אדריכלית לתכנון היחידות
- לאחר התכנון ואישור הוועדה לתכנון ובנייה במועצה האזורית – יובא הנושא להצגה ולאישור שיחת הקיבוץ.

החלטה: ההנהלה החברתית מאשרת את המהלכים להתקדמות התכנון.

[4] שיפוץ הקראוונים של בית ראשון במולדת

- במהלך חודש אוגוסט הגשנו בקשה לשיפוץ הקרוואנים, במסגרת קול קורא של משרד השיכון. השיפוצים הם למען קליטת בית ראשון במולדת לשנתם הראשונה.
- התחייבות הקיבוץ לפרויקט, לאחר ביצוע השיפוץ, הינה שנתיים.
- קיבלנו כבר אישור ל-2 קרוונים ומקווים לקבל גם לשלישי.
- כרגע אנחנו בשלב של הצעות מחיר ומיד אח"כ נצא לביצוע.

סליחות

של סליחה וגם כאן אני מייחל להמשך המשפט: " ... אשתדל שזה לא יקרה שוב."

בכיתה שלי יש מקרים שמסיבה לא ידועה לי תלמיד מסוים מתקשה, באופן זמני, לעמוד בכללים והוא פונה אלי באופן פרטי ומסביר לי את הסיבה כדי שאתחשב במצבו. מצד שני, יש מקרים שתלמידים אחרים בכיתה פונים אלי ומבקשים שאחמיר את האכיפה כי הם לא יכולים ללמוד כך. לאלה גם אלה, אני משתדל להיות קשוב. אזני תמיד קרויה לבקשות וגם אני לא נקי מטעויות. כך גם בתור נאמן חנייה, אם מישהו סבור שיש לו סיבה מוצדקת להתחשבות חריגה עליו ליידע אותי.

כמו בהוראה אני מנסה להתמודד עם הבעיות באופן עצמאי מבלי לערב את המנהלים שמעליי. להם יש מספיק צרות גדולות יותר ואיני רוצה להטרידם בזוטות. כך גם בקיבוץ – במשך שנים השתדלתי לא להעמיס על המזכירים את בעיות החניה. נוצר מצב שבו הפכתי לנושא הדגל ולכתובת העיקרית לטענות וביקורת. להזכירכם, ההחלטות בנושא החניות הן של כל הקיבוץ, הן שלכם בדיוק כמו שהן שלי, כולם הסכימו ברוב גדול על הכללים שמחייבים אותנו כקהילה. כמו שכולם יודעים מה המחויבות של כל תלמיד בכיתה.

יש עוד מאפיין דומה בשני התפקידים. אחוז "הבעייתיים" - בשני המקרים הוא בערך 10%. ועדיין 90% מהכלל משתף פעולה. יש גם הבדלים בין שני הקהלים: בקיבוץ, כל האוהזים בהגה הם אנשים בוגרים שלוקחים אחריות על מעשיהם. בכיתה מדובר על בני נוער שבהווייתם מורדים במערכת. ובכל זאת יש דמיון. שמת לי לב שכשאנחנו המורים הופכים מדי פעם לתלמידים בעצמנו, אנחנו מתנהגים גרוע לא פחות מהתלמידים. אני יודע זאת מניסיון של שנים בהשתלמויות של מורים ובהרצאות, אנחנו המורים מתייחסים למרצה בחוסר כבוד שמתאים לגרועים שבתלמידים.

לסיום אני מבקש מכולכם בלב שלם, סליחה ואין לי בעיה להודות שטעיתי (כי אני יודע שאני צודק)

עדי אילת

אם לא ידוע לכם - אני מורה. שנת הלימודים החלה ואתה גם התמודדות של תחילת השנה. שינויים חברתיים בהרכב הכיתה גורמים לכל משתתפי השיעור לחפש ולמצוא את מקומם החברתי מחדש. תהליך זה לוקח זמן, שבועות רבים ולפעמים חודשים לא מעטים. במיוחד אמורים הדברים לגבי כיתה ז' אבל גם לשאר השכבות הצעירות של התיכון.

כמורה, אני צריך להתמודד עם התנהגויות שמטרתן להפגין אומץ או חוכמה מול שאר התלמידים, להפגין בולטות וייחוד תוך כדי כוונה לאתגר אותי, לנסות אותי. התנהגויות שבינן ובין הצורך ללמוד אין שום קשר. אני שיודע ומכיר את התופעה צריך להכיל, להיות סבלני ולהעיר למי שחצה את הקווים.

כאשר אני מעיר לתלמיד אני מצפה ומקווה שהתלמיד יחדל מהמעשה שבעתיו הערתי לו. רב התלמידים מבקשים סליחה, או אז אני דורש ומקשה: "ומה עוד?? מה ההמשך החשוב לבקשת הסליחה???" - חלק גדול מהתלמידים לא מבינים מה כוונתי, הרי הם כבר ביקשו סליחה ואני עונה: " כמו שאני אומר לילדים הפרטיים שלי, אחרי הסליחה חייב לבוא המשך למשפט.....אני לא אעשה זאת שוב, או לפחות אשתדל שזה לא יקרה שוב". הסליחה עצמה חשובה אבל יותר חשוב מה תהיה התנהגותך מעתה ואילך, בעתיד.

כידוע לכם יש לי תפקיד בקיבוץ – נאמן חניות. אני מוצא קווי דמיון רבים בין שני התפקידים, בקיבוץ ובהוראה. גם בנושא החניות אני משתדל להכיל ופונה לחבר שרכבו חונה במקום אסור, רק לאחר שהנושא חוזר על עצמו. גם בתור נאמן חניה אני מצפה שלאחר ההערה יהיה איזשהו שינוי בהתנהגות. גם כאן אני מקבל תגובות

מעביר מים חדש בביצה.

צוות התשתיות בפעולה:

גלעד דוכס דיווח לעיתון שבמסגרת שידרוג ושיפור מעבירי מים בשטחים שלנו מבוצע בימים אלו ממש, מבצע הנדסי של החלפת צינור ישן, וסתום מתחת הכביש לשדות שעובר בביצה. לפני שנה הוחלפו שני מעבירים במטע ובשנה הבאה ימשיכו במהלך השידרוג עד לסיום הטיפול בכל מעבירי המים בשטחים. הכביש מזרחה – למדגה, לגד"ש, למטע ולבית העלמין נחסם, בוצע מעקף כדי לאפשר המשך תנועה לשדות וביום ה' האחרון הוכנס צינור חדש - כפול בהיקפו למעביר המים. בחורף הקרוב לא יהיו יותר הצפות בחלקה הדרומית של הביצה.

בהצלחה!

מתנשאתי שלה; והאמינות הגורפת שהיא זוכה לה בציבור.
[כאשר החלטתי להגיש מועמדותי להנהלה החברתית כנציג-ציבור (לאחר לבטים, כי כבר הייתי פעמים אחדות חבר מזכירות וגם לאחרים מגיע), אחד הנימוקים להחלטתי היה: אם להיות שוב חבר, אז זה העתוי הנכון - במזכירות שמובילה הגר.]

עצוב להיות ראש...

עצוב הוא להיות ראש העיר ירושלים, נורא הוא.

איך יהיה אדם ראש עיר כזאת? [...]

כך כתב יהודה עמיחי בזמנו (והתכוון כנראה לטדי קולק) ובמידה מסוימת הדברים נכונים גם לגבי מנהל/ת קהילה בקיבוץ.

הגר עצמה כל-כך מוצפת תחושות של כולא-ברקים (בעברית תקנית "כליא ברק"), שכנראה אינה מודעת לכבוד וליקר שרוב הציבור, להערכתו "מקיר לקיר", רוחש לה. בקשתי-הצעתי: אם אתם מסכימים עם רוח הדברים שכתבתי, אנא מיצאו דרך להביע זאת. אולי זה ישכנע אותה, אף על פי שכאמור עצוב להיות ראש הקיבוץ כפר מסריק.

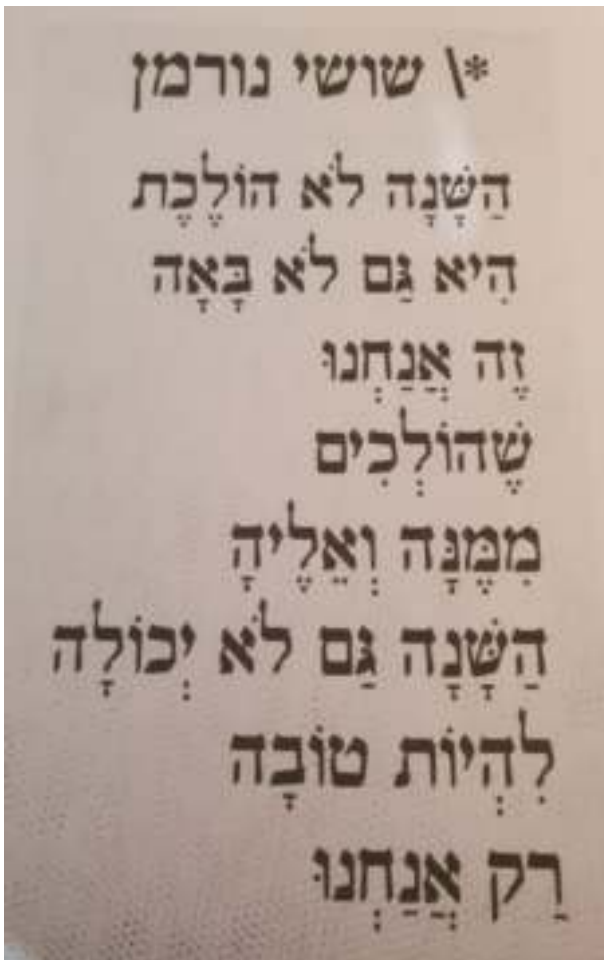
ע מ י ז י נ ג ר

לאחרונה דיווחו לנו שצוות האיתור המחפש מחליף להגר שדה-דוכס מתקשה עד מאוד למצוא מועמד מקומי מוסכם (בכותבי מחליף או מועמד אני מתכוון כמובן גם לנשים) ומבקשים פתרונות יצירתיים בטרם יפנו בלית ברירה למועמדים חיצוניים.

אמנם אינני חושב שהקיבוץ יתמוטט אם יהיה לנו מנהל קהילה חיצוני, אך מאוד לא הייתי רוצה שזה יקרה. והעיקר להערכתו: זאת תהיה החמצה מצערת אם הגר לא תכהן קדנציה נוספת בתפקיד.

בתקופה הרגישה הנוכחית, כשאנחנו עושים את הצעדים המהוססים הראשונים במחוזות השיוך (ושוררת עדיין ומפתיעה מדי פעם אי-הוודאות) וכאשר מסכמים 10 שנות שינוי ונערכים לקראת השנים הבאות (היערכות שעלולה להיות כרוכה גם ב"כיפופי ידיים" מעכירי-אווירה), בתקופה הזאת הגר היתה והינה האדם הנכון בתפקיד הנכון בזמן הנכון.

נכון, עצוב להיות ראש העיר ירושלים, ולכן מובן לי רצונה להשתחרר מעול התפקיד בתום הקדנציה הראשונה, אבל מבחינת הקיבוץ חשוב לשכנע אותה להמשיך עוד. מה שמייחד את הגר בתפקיד כפוי-הטובה הזה הוא היותה מענטש חם ואמפתי; נכונותה העניינית להתמודד עם "עושי צרות" ועם צרות בכלל; יכולת הניהול החברית והבלתי

תעודת ההצטיינות של רויטל.

ועוד ברכות ואיחולים לשנה החדשה בעבר הרחוק והיום

צוות הארכיון משתף אותנו בברכות מהעבר הרחוק שהופיעו בהד-הנעשה. למטה: ברכה שנמסרה לרחל (רודני) קליין שניהלה את הארכיון – מילדי חברת הילדים.

וכאן – ברכה מהמרח"בים

עובדת מצטיינת ומעוטרת

רויטל סוקר (זבולוני) עובדת בעמותת אנוש 4 שנים בסניף עכו נהריה ומלווה מתמודדות עם פוסט טראומה מורכבת עקב פגיעות מיניות. בכנס עובדים שהתקיים החודש בגני יהושע נבחרה רויטל מתוך 1030 עובדים של העמותה לעובדת מצטיינת.

להלן כמה מילים שנאמרו ע"י המנהלות האישיות:

"רויטל עובדת ומטפלת בנשים עם טראומה קשה, ומחזיקה לאורך זמן תכנים מורכבים, קשים, רגישים וטראומתיים. לרויטל יש יכולת מופלאה לליווי שיקומי - תהליכי בעבודה עם הנשים שהיא מלווה, יש לה את היכולת להחזיק את התקווה גם ברגעי חושך והיא יכולה לסמן את האור עבור המתמודדות. רויטל בעלת מוסר עבודה גבוה, ומחויבת לתפקיד באופן הגבוה ביותר."

ואל שאלות הריאיון:

- איפה שרתת בצבא?

"שירתתי כמכונאי וחשמלאי נגמ"שים בחיל החימוש והשתחררתי בשנת 2007".

- ואחרי השחרור?

"חזרתי לקיבוץ לחצי שנה ועבדתי בעבודה מועדפת בדוקרט ובמשך ארבעה חדשים באתר בנייה במגדלים של תל אביב עם פועלים מלאומים שונים – סינים, ערבים ומולדובים. הייתי הפועל היהודי כמעט היחיד שם" הוא מספר. "חוץ ממני היהודים האחרים היו המהנדסים הבכירים".

"המפגש עם בני הלאומים השונים היה מעניין. באתרי הבנייה יש שפה ייחודית שמתפתחת בין העובדים. מכיוון שאף אחד לא מכיר את השפה של השני והם גם לא מדברים עברית, מתפתחת מעין שפה, גירסת עברית שכולם מבינים, זו ממש עברית בלי תחביר כמו: 'אני לישון עבודה' או 'אתה עבודה לא לישון', זה נשמע מצחיק אבל זו שפה שעובדת בסופו של דבר.

פעם ישבתי באוטובוס והתיישב מולי סיני. מכיוון שהכרתי את השפה הזו, התחלתי לדבר אתו חופשי והוא היה מאושר שמבינים אותו. העבודה עצמה היתה מאד קשה מנטלית ופיזית, והחזקתי בה מעמד ארבעה חדשים. בדיעבד המפגש עם הפועלים מרחבי העולם היה מעניין ומעשיר".

"העבודה הקשה פיזית" ניר משתף, "גרמה לי להחליט שאני רוצה ללכת לאוניברסיטה, למרות שבתקופת הצבא בחיל החימוש כמכונאי השאלה ששאלתי את עצמי היתה – למה אני צריך ללכת לאוניברסיטה? למה אני צריך את זה? למה מסלילים אותי? יש לי רצון משלי ואני לא צריך למלא ציפיות של אחרים".

"העדפתי", הוא מוסיף, "להיות מכונאי מאושר במקום באוניברסיטה ואומלל".

- אז איך התחולל השינוי? אני שואלת, כי נקפוץ רגע כמה שנים קדימה, כיום ניר חוקר ומרצה באוניברסיטת מישיגן ובחר מסלול אקדמיה מובהק.

"בימי הקיץ הלחיים של תל אביב עמדתי מלוכלך על גג של קומה 30 באתר בניה מזהם, ומשם משקיף על הדשאים של

אחרי הפסקה של כשלוש שנים (קורונה ועוד סיבות) אנחנו חוזרים למדור החשוב של מפגשים עם בני ובנות הקיבוץ שהלכו לרעות בשדות רחוקים וכל אחד ואחת מהם צברו חוויות והישגים. אנחנו שמחים לחזור לסדרה ומקווים שנפגוש כאן עוד ועוד מבני המקום הזה שכולם מביאים לנו גאווה וכבוד. תודה גדולה לאחת מהן – אילני (דגני) אילן שהתגייסה למשימה ומכינה את הראיונות בטלפון ובאינטרנט עם הרבה נחישות ונשמה. תודה - אילני.

מהליכה בשדות למרום האקדמיה – ראיון עם ניר גדיש

ניר הוא בנם הבכור של רעיה ויובל גדיש ואח לרוני ועדי.

הוא נולד בשנת 1985 והיה שייך בכפר מסריק לקבוצת "שיקמה" בה היו גם גיל זינגר, עמית אילת, ורד קורן, לימור לוי, סיון שחר, דניאל סעדה, לנה צ'רמושוניוק, טל רחמן, מרינה סיפר, ונעה כחל.

ניר חי היום במדינת מישיגן בארצות הברית, מועסק כמתמטיקאי במשרת פוסט-דוקטורט ואנחנו מנהלים שיחת טלפון ממרחק קצר – שנינו במערב התיכון של ארה"ב.

שנינו בני הכפר, כל אחד מאיתנו התפזר למקום אחר בעולם ועם זאת, מה שמחבר אותנו לרגע זה השורשים שלנו בכפר מסריק.

הריאיון הזה משקף לי משהו חשוב ומשמעותי לגבי הגדילה בקיבוץ. להיות מיוחד בקיבוץ זה לא דבר קל. אני לא יודעת אם היום התחושה היא אחרת אבל לא מעט מרואיינים – בין אם הייחוד שלהם היה לכיוון ה"חיובי" או ה"שלילי" (אם יש דבר כזה בכלל אבל לצורך העניין אני משתמשת במושגים האלו) – לא היה להם קל להיות "לא כמו כולם".

אני בטוחה שהנושא הזה נותח ודובר כבר רבות אבל זה פתאום צף ועלה לי בעיקר למול שני הראיונות האחרונים שערכת עם עוזבי כפר מסריק. הם באים משני קצוות שונים של הסקאלה.

יעילות לטובת האמת... לא כל כך חשוב להם
כמה צריך להקריב בדרך.
אני מדבר באופן מובהק מנקודת מבט של
מתמטיקאי. בפועל יש יתרונות נהדרים
לגישה של פיזיקאים: הם פורצי דרך במחשבה
כי מלכתחילה הם לא מתעסקים בפרטים
הקטנים....
וזה מספק אתגר למתמטיקאים, שעכשיו
צריכים להסביר למה השקרים של
הפיזיקאים עובדים כל כך טוב. הפילוסופיה
היסודית מאד מאד שונה, ויש הפרייה הדדית
בסופו של דבר."

ניר סיים תואר ראשון באוניברסיטה העברית
והחליק באופן טבעי לתואר שני. בשלב הזה
עדיין היה חלק ממסלול הצעירים של הקיבוץ
למרות שכבר היה נראה לו שלא יחזור
לקיבוץ.

במהלך הלימודים, החל מהסמסטר השני
בירושלים, התחיל לקבל ציונים מאד טובים
שבזכותם הוא התקבל לתוכנית המצטיינים
שנקראת 'אמירים טבע'.
אחת הפריבילגיות של המתקבלים לתוכנית
הזו היא קבלת מלגה מלאה לאוניברסיטה,
שאפשרה לניר להתמקד בלימודים בלי לעבוד.

- אז ככה, בלי לתכנן על מסלול אקדמי,
התחלת גם להצליח בו?

"כן" אומר ניר בצנעה.

"סיימתי את התואר במוצע 98 וקיבלתי את
פרס הרקטור אותו מקבל האדם עם הציונים
הכי גבוהים בפקולטה. אני קיבלתי אותו
במשך שלוש שנים ברציפות".
מכובד!!! - תמיד היה לך קל ככה בלימודים?
אני שואלת

אוניברסיטת תל אביב. בעוד שלי היה אסור
היה לי לשבת לנוח ראיתי סטודנטים נמרחים
על הדשא וקוראים ספר.
סיפרתי על זה לחבר שהתקשר אלי באותו
הזמן, וככה תוך כדי שיחה הוא רשם אותי
לאוניברסיטה העברית. חשבון המשתמש
שהוא יצר בשבילי משמש אותי עד היום."

ככה? וידעת לאיזה מסלול אתה הולך?

"דיברנו, אמרתי לו שנראה לי מתאים פיזיקה
או מתמטיקה, נרשמתי גם לספרות אנגלית
והתקבלתי בסוף לשלושתם ובחרתי בסופו
של דבר תואר ראשון מתמטיקה ופיזיקה. לא
אהבתי את הפיזיקה בעיקר מסיבות
תרבותיות."

מה זה אומר סיבות תרבותיות בפיזיקה? מה
ההבדל ממתמטיקה? אני שואלת.

"כשנכנסים לשיעור מתמטיקה מקבלים
הגדרה – כולם מעתיקים למחברת את
ההגדרה ואז משתמשים בשיעורי הבית
בהגדרה. השפה ברורה ואין פשרות.
בשיעור פיזיקה, המרצה מספר סיפור על איזה
כדור שנופל מגובה מסוים ורושם כל מיני
משוואות (אולי "כדור" פה יכול להיות
אלקטרון ו"גובה" יכול להיות פוטנציאל
חשמלי). אבל אז הוא מתחיל להסביר שברוב
המקרים אנחנו לא יודעים לפתור את
המשוואות, אז נשנה אותן קצת.... נמחק את
הגורם הזה שמפריע לנו לפתור, נוסיף איזה
גורם נוסף שיקל עלינו... מה שנקבל בסוף לא
יתאים לסיפור על הכדור במדויק, אבל זה
יהיה מספיק טוב.

אם המרצה ימשיך להתעקש על זה, בסוף
התלמידים יוותרו ויסתפקו במשוואה שעברה
מתיחת פנים. או, יותר גרוע, התלמידים
יתחילו למתוח פנים של משוואות בעצמם.
משהו שמערבב מדע עם אמנות מספרי
הסיפורים – אבל בפועל זה המשמעות של
מדע. הפיזיקה היא לא מוצקה כמו
המתמטיקה.

גם אופי האנשים שונה. במתמטיקה – רוב
האנשים ענווים. עסוקים כל היום בבעיות
שהם לא יודעים לפתור, ומרגישים טיפשים.
במחלקת פיזיקה יש הרבה יותר אגו, במיוחד
בקרב מי שעושה ניסויים במעבדה.

ויש גם עוינות חביבה בין המתמטיקה
והפיזיקה (בסגנון היריבות עם עין המפרץ).
הוויכוח בניהם הוא מה יותר חשוב – מה
שנוכן, או מה שיעיל ועובד. מתמטיקאים לא
מוכנים לוותר על האמת בשביל לקבל משהו
שעובד והפיזיקאים לא מוכנים להתפשר על

והם אוהבים את זה. זו היתה חוויה משחררת. אבל התחושה שלי היא שהקיבוץ מחזיר אותי אחורה, גם היום. כשאני מבקר בקיבוץ אני מתחיל לשאול את עצמי – מה רואים בי? איזו מסיכה אני צריך לשים? אחרי הרבה זמן שאני לא חי בקיבוץ אני כבר לא ממש זוכר מה מצפים ממני שם. זה מוזר, כי בכל זאת ברור לי שאני לא אמור להיות מי שאני. עד היום נשאר לי הדפוס הזה, ואני מרגיש לא נוח – לא יודע איך להתנהג בקיבוץ."

- אז התואר הראשון מתקרב לסימו ואתה מחליק אל התואר השני ומעמיק את האחיזה בעולם האקדמי.

"כן למרות שעדיין לא הבנתי בדיוק מה זה אומר העולם האקדמי."

- תסביר, אני מבקשת.

"לקראת סוף התואר הראשון, היה לי פער שהייתי מאד מוצלח מבחינת שיעורים ומבחנים, מספר אחד בכתה, אבל כל מה שידעתי זה המטלות שנתנו לי. כשנתנו לי שיעורי בית או מבחן עשיתי את המקסימום וקיבלתי 100. אף אחד לא אמר לי אז, שזה לא באמת מה שחשוב ולא מה שעושה אקדמאי."

יש המון דברים מעבר – באמריקה קוראים לזה Hidden Curriculum – תוכנית הלימודים שאינה כתובה ורק אנשים שבאים ממשפחה של אקדמאים או מרקע דומה יודעים באמת מה צריך לעשות. לקראת סוף התואר הראשון שמת לי לב שסטודנטים חברים בכיתה דיברו על החוויות שלהם מהקייץ, שכללו פרויקט מחקר במכון וייצמן או תכנית REU שבה אוניברסיטה נחשבת בעולם מממנת לסטודנט טיסה ושהות להגיע אליה, ללמוד תחום מסוים, לכתוב עליו עבודה וגם לקבל בסוף התהליך מכתב המלצה.

ואני מגיע מהקיבוץ, מחיל חימוש, עם הורים וסביבה שלא מכירים את העולם האקדמאי, ואני פשוט לא יודע על ההזדמנויות האלה כלום. כל שנה הייתי מגלה על החוויות הללו מהחברים שהייתי פוגש בתחילת השנה, אחרי חופשת הקייץ, כשכבר היה מאוחר להשתתף. זה היה מתסכל מאד, אבל יותר חשוב זו פגיעה מקצועית קשה – לאחרים יש שורה ברזומה שלי אין. בשנה השנייה התחלתי לקלוט שזה מה שקורה ובשנה השלישית ראיתי גם שיש

"לא היתה לי תשוקה מיוחדת לנושאים הללו בשנות המוסד, למרות שהיו אנשים בסביבתי שחשבו כבר אז שזה כיוון שאני צריך להתעסק בו. כן היו לי ציונים טובים אבל היה לי קשה בבית הספר. לא הרגשתי שזה מרחב מפרה בשבילי."

למשל, חששתי מאד מהבגרות בספרות אז כדי להתמודד עם זה, הפתרון שלי היה לעשות בגרות חמש יחידות בנושא שמאפשר לכתוב עבודת גמר במקום מבחן בגרות וזה עבד לי נהדר. זה איפשר לי לצאת מכיתת הלימוד וללמוד לבד וזה מה שרציתי. כתבתי עבודה על האודיסאה, העבודה זכתה בפרס ארצי וקיבלה 100 בחמש יחידות בגרות, כשבמבחן הבגרות הרגיל, חששתי שלא אגיע לציון עובר."

- אז מה גרם לקושי בבית הספר?

"שאלה טובה. כשאני מפשפש בתוך עצמי אני מוצא שהרגשתי כמו בבית כלא. אם אני שואל את עצמי היום למה הרגשתי ככה, בעוד שבצבא פרחתי, אני מזהה שהיה משהו באינטראקציה עם הקיבוץ שתקע אותי ולא הרגשתי שאני יכול להיות מי שאני בקיבוץ. יש בקיבוץ מעין תבניות נוקשות ששמו אותי בקוביה ותמיד הרגשתי שאני צריך לשחק את התפקיד שמצופה ממני. לא אהבתי את זה אבל תמיד שיתפתי פעולה."

יש בני כיתה שלי שהגיבו ללחץ הזה באופן הפוך, לפחות למיטב הבנתי, וכדי לשרוד את זה הם היו צריכים לשוב את המוסכמות. אני רק חיכיתי לצאת מהקופסא שהרגשתי שהוכנסתי אליה. לקחתי את העניין של הפרטיות לקיצון והרגשתי שהדרך היחידה שלי להיפתח לעולם זה לצאת מהקיבוץ.

אחרי התיכון עשיתי שנת מכינה קדם צבאית (דומה לשנת שירות למי שלא מכיר) במעלה צביה בגליל התחתון, ליד סכנין ושם לראשונה הרגשתי – וואו, אנשים יכולים להכיר אותי כמו שאני באמת, בלי מסיכה,

אנחנו יותר מתעסקים בשאלות כמו – האם בעולם דמיוני 1+1 יכול להיות = אפס? (התשובה היא בוודאי שכן! וזה אפילו שימושי מאוד!! כולנו נהנים מזה בכל פעם שאנחנו מתחברים לאינטרנט.)

אחד הדברים שהופכים מתמטיקה ליפה זה הקשרים המפתיעים בין תחומים שונים. למשל, מתחילים ממשוואה שרוצים לפתור, ופתאום מגלים שהיא מתארת צורה גיאומטרית. חוקרים את הגיאומטריה שלה ופתאום מסיקים מזה שאין למשוואה פתרון. אז אלגברה וגיאומטריה 'מדברות' זו עם זו, וכל אחת נותנת מידע על השניה. אחת התגליות הכי מודרניות היא שאפשר לחשב על מספר ראשוני (כמו 53) בתור קשר של שרשרת, כך שחקר של מספרים ראשוניים קרוב מאוד לצמות וקשרים של חוטים – שזה בעצם התחום שלי.

הפער בין מה שאנשים חושבים שמתמטיקאי עושה ומה באמת הוא עושה הוא גדול. זו לא המתמטיקה של בית הספר. הציבור מפסיד עושר תרבותי גדול, וזה עצוב. אנשים שלומדים את זה מגלים פתאום שהם אוהבים מתמטיקה. מתאהבים בזה. זה כמו אדם שמגלה פתאום שהוא אוהב שירה.

ניר מתקבל לדוקטורט בגיל שנחשב יחסית מאוחר ומגיע לארצות הברית בגיל 28.

אנשים בשכבה שלי שהגישו מועמדות לדוקטורט בארה"ב. וכשאוניברסיטה מקבלת אותך לדוקטורט היא מטיסה אותך אליה לביקור. גם על זה גיליתי בדיעבד, כשכבר היה מאוחר להגיש."

ניר הגיע לסביבה שבה חוקי המשחק שונים ולמד אותם תוך כדי הצלחה גדולה מבחינה לימודית שהשאירה אותו במשחק. אבל היו הרבה כללים אותם היה צריך ללמוד מאפס, ופערים שהיה צריך להדביק. "באותה תקופה לא העליתי על דעתי שאפשרות כזו בכלל קיימת ולכן לקח לי זמן לעכל את זה.

בשנה השלישית לתואר הראשון, הגיע אחד מאלו שהיו עושים תוכניות קיץ (בקליקה של 8200) ואמרתי לו - רגע, לא ראיתי אותך בהרצאות איזה חודש. הוא ענה לי - "אה - הייתי בארה"ב בברקלי ובייל כי התקבלתי שם לדוקטורט והאוניברסיטאות הזמינו אותי לראות ולהתרחם". זה היה בחודש אפריל כשהוא אמר לי את זה. חצי שנה מאוחר מדי מבחינת הגשת הבקשות.

הרגשתי תסכול על כך שהגעתי מרקע לא נכון, שפגע בי בנקודה של ה HIDDEN CURRICULUM. אבל אני לא מאשים אף אחד, זו המציאות שנולדתי אליה ולמדתי לחצוב בתוכה את דרכי. מצד שני זה גרם לי להבין שהשמים גבוהים יותר ממה שחשבתי והחלטתי שאני רוצה להגיע לדוקטורט בארה"ב.

הייתי צריך לחכות עוד שנה, התחלתי לאסוף את החומרים להגשה לדוקטורט ואז שאלתי את עצמי איך אני מעביר את השנה? החלטתי להמשיך למאסטר (תואר שני) באוניברסיטה העברית. זו היתה חוויה נהדרת - כבר אין אנשים שעושים את זה רק כי 'חייבים' אלא זה רק אנשים שאוהבים מתמטיקה, והאתגרים הלוגיסטיים של התואר הראשון אינם. זה רק ללמוד מתמטיקה יפה."

- מה זה אומר מתמטיקה יפה?

"העיסוק במתמטיקה לא מאוד שונה מהעיסוק באומנות או בשירה. אלה כולם הישגים תרבותיים של האנושות, ולדעתי חשוב להנחיל אותם לציבור באופן נרחב. מי שלא התנסה לא יודע שמתמטיקה אקדמית הרבה יותר קרובה לפילוסופיה מאשר לחישובים.

פשוטה. זה קשור לקליית צמות ולתכנון מסלולים על מסילות – שהם שני נושאים מאוד קשים שקשורים להמון תחומים מפתיעים."

- איך אתה רואה את הערכים שגדלת איתם בקיבוץ מנחים אותך בעבודה שלך באקדמיה?

"הערכיות שאני מביא היא סוג של אנוכיות או סלף סרווינג: אם יש לחץ מצד האוניברסיטה שאני אעשה משהו אז אני עושה אותו. אין לי בהכרח דרייב אישי לתרום לאחרים. זו ערכיות בחסות האנוכיות. קצת לא נעים להגיד אבל דווקא זה מה שלמדתי מהקיבוץ. זה שיש הרבה דברים שנראים ערכיים אבל

מה שבאמת מניע אנשים זה כח או תדמית או להיות מקובלים, להיות שייכים. בוודאי שיש גם אנשים ערכיים בקיבוץ אבל זה לא הדבר המשמעותי שספגתי.

ספגתי תכלעס, משהו כמו - תלמד את כללי המשחק ותשחק את המשחק כדי לנצח.

עם זה גדלתי וזה גם מנגנון הגנה שפיתחתי. האנשים הערכיים פחות השפיעו עלי – אולי כי הם לא רצו ממני כלום. לא הלחיצו אותי. דווקא האנשים שדחקו אותי וגרמו לי אי נוחות שאלו לא השפיעו עלי הרבה יותר."

"אני יותר מבוגר מכולם בארה"ב. היום אני חושב שלגיל יש משמעות. הגעתי ביום הולדת 28 לארה"ב, היה לי שבוע אוריינטציה לדוקטורט ובכיתה היתה סטודנטית הודית בת 20.

בארץ אין לחץ להשיג אבני דרך של החיים, עושים צבא – קצת עובדים – טיול אחרי צבא – וכבר נוצרות חמש שנים של פער ביחס ליתר העולם.

פעם חשבתי שגיל זה רק מספר. היום אני מבין שיש לזה השפעה על התפקוד שלי. אני מרגיש שבנשמה האקדמית שלי אני כבר אמור להיות פרופסור עם תלמידי מחקר. אני מוכן כאילו להיות מנחה של הסטודנטים שלי, אני רוצה להעביר את הידע שצברתי כבר הלאה.

אני אהיה שם בשנה הבאה. הייתי אמור כבר להיות שם. אני לא רוצה לעבוד כמו סטודנט בן 25. אני רוצה להנחות אותו..."

- מעבר ללימודים האקדמאיים, לאילו ערכים אתה מתחבר במערכת הזו?

"בתוך הפוסט דוקטורט היה לי חשוב להיכנס לתוכנית מנטורינג – הנחיית סטודנטים שהם דור ראשון באוניברסיטה, שזה בעצם מה שאני עברתי ואני מבין את הקושי והאתגר.

האוניברסיטאות בארה"ב מרגישות אשמה שהם חיים במגדל השן ולא תורמים לחברה. חשוב להם מאד להרגיש שהם תורמים ולכן מנצלים את הפריבילגיה לעזור לאנשים שלא היו להם ההזדמנויות שיש לאחרים. יש לאקדמיה שאיפה לעזור לחלשים – אלו שלא הגיעו ממשפחות עשירות או בעלות רקע אקדמאי – לפחות על הנייר.

הבעיה היא שהמבחנים הם לא רק על הנייר. יש כאלו שצריכים לעבוד במלצרות בערב ויש כאלו שההורים מממנים להם והם מקבלים מורה פרטי.

אז יש לחץ על צעירים כמוני – להשתלב בתוכניות העשרה וקידום כאלו ולהתפאר בהן. זה משהו שמאד חזק בארה"ב כרגע. אם הפרמטר היחידי היה מחקר – לא יודע אם הייתי משקיע זמן בהעשרה."

- מה אתה חוקר? אני שואלת את ניר.

"אני לא יכול לענות כי אין לי את המילים כדי להסביר. זה לא דבר שאפשר להגיד במשפט. בגדול אני חוקר צורות עם הרבה מאוד סימטריה, ואיך כל הסימטריה גורמת לצורה להיראות מסובכת אפילו שבעצם היא די

- אז עוברים לדוקטורט בארה"ב. זה פרק חדש בחייך.

"כן, התקבלתי לדוקטורט באוניברסיטת שיקגו, שישראלים לא מכירים אבל בשנה שעברה היא היתה מדורגת מספר שלוש בארצות הברית ביחד עם אוניברסיטת ייל. התקבלתי גם לברקלי ולעוד שתי אוניברסיטאות אחרות אבל החלטתי על שיקגו בגלל התרבות המחקרית.

בגבול הצפוני לכיוון המוסד. הייתי מסתובב שם יחף והיו שם רמשים ונחשים אבל זה היה תרגיל בלתת אמון בחיים. נזכרתי בזה בביקור האחרון בארץ כשיצאתי להסתובב בדרך העוקפת ונתקפתי חרדה שמא יקרה לי משהו, אם יכיש אותי נחש נגיד. הבנתי שלחיות עשר שנים בארה"ב החליש בי משהו במובן מסוים. היום אני מרגיש שיש לי מה לאבד ולא כדאי לי לקחת סיכונים. ודווקא כשחייתי בישראל ובקיבוץ הרגשתי שאני צריך ויכול להמר על הכל. אני זוכר לטובה גם את לימודי הפסנתר עם רחלי בר דוד ואיך הייתי רץ מסלול 3 ק"מ בשדות עם אסף פניגר וגיל זינגר.

- מה אתה מאחל לחברי הקיבוץ ולכפר מסריק?

מאחל לכל מי שגדל או חי בקיבוץ שירגישו נוח להיות מי ומה שהם מרגישים. שאם צריך, שיצאו מהקיבוץ (או מהארץ) לכמה חודשים או שנים. מי שצריך לחזור בסוף יחזור. ומי שלא, יצא לחופשי. חוץ מזה, שתהיה יותר נחת מדרמה – אבל אולי זה לא אפשרי בקיבוץ. לפחות שיעריכו את כל הנוי היפה שכל כך נהנים ממנו וקל לקחת כמובן מאליו (ואם זה אומר לתת בונוס למנהלת הנוי). אם לא ציינתי, אמא שלי היא המנהלת... 😊

תודה לניר ו.... נתראה בראיון הבא.

שאלה והכינה – אילני אילן.

התמונות: מהאלבום הפרטי

לפני שלוש שנים, ב-2019, סיימתי את הדוקטורט וקיבלתי משרת פוסט דוקטורט באוניברסיטת MIT. באותו הזמן גם קיבלתי משרת פוסט דוקטורט נוספת במישיגן שהסכימו לדחות את המשרה עד לשנה שעברה 2021. בקיץ הקודם סיימתי ב MIT ועברתי למישיגן. זו עוד אוניברסיטה נהדרת שישראלים לא מכירים. עכשיו המשרה שלי מסתיימת ואני עובד על הגשת בקשות למסלול קביעות באקדמיה באוניברסיטאות שונות בארה"ב, אנגלייה וגם בישראל. מקווה לטוב.

- איזו דרך מהדשאים של הקיבוץ אל האוניברסיטאות המובילות בעולם. יש זיכרונות מהקיבוץ שמלווים אותך במסלול הזה?

זיכרון טוב שיש לי מהקיבוץ – הייתי הולך בלילה בדרך העוקפת של הקיבוץ, היו עצים

יוגה חגיגית לפתיחת השנה

אחד המבצעים היפים והחברתיים ביותר בחג הזה היה אימון בוקר של יוגה בהדרכתה של **מיכל גירש**.

כעשרים נשים וגברים התאספו בבוקר החג בפרגולה שבתחילת "שביל הנעמן" ובמשך יותר משעה מתחו איברים ושכללו נשימות. אלו שבאו יצאו מלאי אנרגיות חיוביות ואלו שלא באו – כרגיל הפסידו.

טיול משפחות לנחל בניאס

ביום החג השני, יצאנו לטיול משפחות בהפקת ליאור בירק ואגף התרבות. שני אוטובוסים ובהם כ- 80 ילדים ומבוגרים יצאו לדרך בהדרכת איתן בלומברג. היה מוצלח ביותר לפי דעת המשתתפים כולם.

מבחר תמונות
מטקס קבלת
השנה החדשה
התשפ"ג

